

ACIL SERVİS HEKİMLERİ İÇİN

Arterial Okklüzif Hastalıklar

Op. Dr. Birkan Akbulut

Kalp Damar Cerrahisi Uzmanı

Giriş

- Bir veya daha fazla arterin emboli veya tromboza sekonder tıkanması olarak tanımlanmaktadır
- Koroner arter hastalığının ve/veya serebrovasküler hastalığının eşlik etme olasılığı yüksektir

Epidemiyoloji

- 60 yaş üstü %3-6
- 70 yaş üstü %10-18

Risk Faktörleri

- Yaş
- Sigara kullanımı
- DM
- Hiperlipidemi
- Hipertansiyon
- Obezite
- KBY
- Vs vs

Okklüzif arteriyel hastalıklar

- Kronik arteriyel yetmezlik
 - Subakut iskemi ve ağrıya (claudicatio) sebep olan ilerleyici aterosklerotik hastalık
 - %10'unda kritik bacak iskemisi meydana gelmektedir
- Akut arteriyel yetmezlik
 - Arter trombozu veya emboliye bağlı olarak gelişmektedir
 - **5P (6P)** bulgusu veren akut bacak iskemisi meydana gelmektedir
- Ateroembolizm
 - Aterosklerotik bir plağın yırtılması veya kalkması sonucu meydana gelmektedir
 - İnvazif girişimler sırasında da meydana gelebilmektedir

Etyoloji

- Aterosklerotik plağın obstrüksiyonu
- Arteriyel tromboz
- Arteriyel emboli
 - Kardiyak emboli
 - Ritm bozukluğu (AF)
 - Valvüler hastalık
 - KMP
 - Anevrizma
 - Tümör
 - Enfeksiyon
 - Vaskülit (Buerger Hastalığı, vs)
- Ateroembolizm

Etyoloji

- **Aterosklerotik plağın obstrüksiyonu**
- Arteriyel tromboz
- **Arteriyel emboli**
 - Kardiyak emboli
 - Ritm bozukluğu (AF)
 - Valvüler hastalık
 - KMP
 - Anevrizma
 - Tümör
 - Enfeksiyon
 - Vaskülit (Buerger Hastalığı, vs)
- Ateroembolizm

Prezentasyon

- %10'u klasik claudicatio intermittans
- %50'si atipik bacak ağrısı
- %40'ı asemptomatik
- %1'i kritik bacak iskemisi
 - Doku kaybı, gangren
 - Kronik istirahat ağrısı

Lokal bulgular

- Kuru, pullu, parlak atrofik cilt
- Kıl dökülmesi
- Distrofik, kırılğan tırnaklar
- İyileşmeyen ülser veya başka bacak yaraları
- Soğuk ekstremiteler
- Azalmış kapiller dolum
- Renk deęişiklięi

Lokal bulgular

- Kuru, pullu, parlak atrofik cilt
- Kıl dökülmesi
- Distrofik, kırılğan tırnaklar
- İyileşmeyen ülser veya başka bacak yaraları
- Soğuk ekstremiter
- Azalmış kapiller dolum
- Renk deęişiklięi

Fizik Muayene

Kronik arteriyel hastalık

- Perif nabız düşüklüğü / yokluğu
- Soğuk cilt, kapiller dolum azalması
- Cilt ve kas atrofisi
- Tırnak kalınlaşması, kıl dökülmesi
- Ülser / gangren

Fizik Muayene

Kronik arteriyel hastalık

- Perif nabız düşüklüğü / yokluğu
- Soğuk cilt, kapiller dolum azalması
- Cilt ve kas atrofisi
- Tırnak kalınlaşması, kıl dökülmesi
- Ülser / gangren

Akut arteriyel hastalık

- Pain (Ağrı, tek bazen tek semptom)
 - Pallor (Solgunluk)
 - Pulselessness (Nabızsızlık)
 - Paresthesias (geç bulgu)
 - Paralysis (geç bulgu)
 - Poikilothermic (değişken ısı)
- Emboli kaynağının araştırılması önemlidir (AF, kardiyomegali)

5P

Fizik Muayene

Kronik arteriyel hastalık

- Perif nabız düşüklüğü / yokluğu
- Soğuk cilt, kapiller dolum azalması
- Cilt ve kas atrofisi
- Tırnak kalınlaşması, kıl dökülmesi
- Ülser / gangren

Ateroembolizm

- Ağrılı ve iskemik parmaklar
- "Blue toe syndrome"

Akut arteriyel hastalık

- Pain (Ağrı, tek bazen tek semptom)
- Pallor (Solgunluk)
- Pulselessness (Nabızsızlık)
- Paresthesias (geç bulgu)
- Paralysis (geç bulgu)
- Poikilothermic (değişken ısı)
- Emboli kaynağının araştırılması önemlidir (AF, kardiyomegali)

5P

Fizik Muayene

Küçük damarların ateroembolik tıkanması

Ateroembolizm

- Ağrılı iskemik parmaklar
- "Blue toe syndrome"

Arteriyel hastalık

Ağrı, tek bazen tek (öm)

Solgunluk)

Assness (Nabızsızlık)

mesias (geç bulgu)

➤ Paralysis (geç bulgu)

➤ Poikilothermic (değişken ısı)

➤ Emboli kaynağının araştırılması önemlidir (AF, kardiyomegali)

5P

Akut Bacak İskemisinde Sınıflandırma

- **Rutherford I:** Motor ve sensöriyel kayıp yok, RDUS: monofazik akım
- **Rutherford IIA:** Minimal sensöriyel defisit, motor kayıp yok, RDUS: akım yok
 - İvedi tedavi ile kurtarılabilir
- **Rutherford IIB:** Sensöriyel defisit, istirahat ağrısı, az/orta motor kayıp, RDUS: akım yok
 - Acil revaskülarizasyon ile kurtarılabilir
- **Rutherford III:** Ciddi sensöriyel defisit, komplet duyu yokluğu, ciddi motor kayıp (paralizi), RDUS: akım yok
 - İrreversibl damar tıkanıklığı (6 saat)

Ayırıcı Tanı

Genel PAH ayırıcı tanıları

- Lumbal spinal stenoz (psödoclaudicatio)
- Periferik nöropati
- Sinir entrapmentleri (Meralgia paresthetica, Post. tarsal tünel sendromu)
- Gece krampları
- Stres fraktürleri
- Artrit
- DVT
- VY

Ayırıcı Tanı

Akut PAH ayırıcı tanıları

- KKY
 - Dolaşım bozukluğuna bağlı ekstremitte iskemisi bulguları görülebilir
- DVT
 - Bacak soğuk ve soluk değildir; ödem ve şişlik vardır
- Akut spinal kord kompresyonu
 - Cilt rengi normal, ağrılı paralizi, parestezi
- Ao disseksiyonu
- Ao anevrizması

Laboratuvar

- Kan sayımı
- BK
- Koagülasyon parametreleri
- EKG
- Eko (?)

Tanı Çalışmaları

- Renkli Doppler USG
- BT-anjiyografi

Akut ağrılı, soğuk bacak

Akut Bacak İskemisi

Klinik Değerlendirme

Nabız muayenesi, nörolojik durum,
arteriyel ve venöz Doppler USG

Arter +
Ven +

Arter -
Ven +

Arter -
Ven -

Revaskülarizasyon
ve
antikoagülasyon

Kategori I

Motor kayıp yok
Sensöriyel kayıp yok
Kapiller dolum var

Motor Fonk
Değerlendirmesi

Kategori III

Motor kayıp
Sensöriyel kayıp
Kapiller dolum yok

Primer
amputasyon

sağlam

azalmış

Kategori IIa

Zayıf-normal arası kapiller dolum, sensöriyel
kayıp parmaklarla sınırlı, kas güçsüzlüğü yok

Kategori IIb

Zayıf-yok arası kapiller dolum, sensöriyel
kayıp yaygın, istirahat ağrısı, kas güçsüzlüğü

Revaskülarizasyon
ve
antikoagülasyon

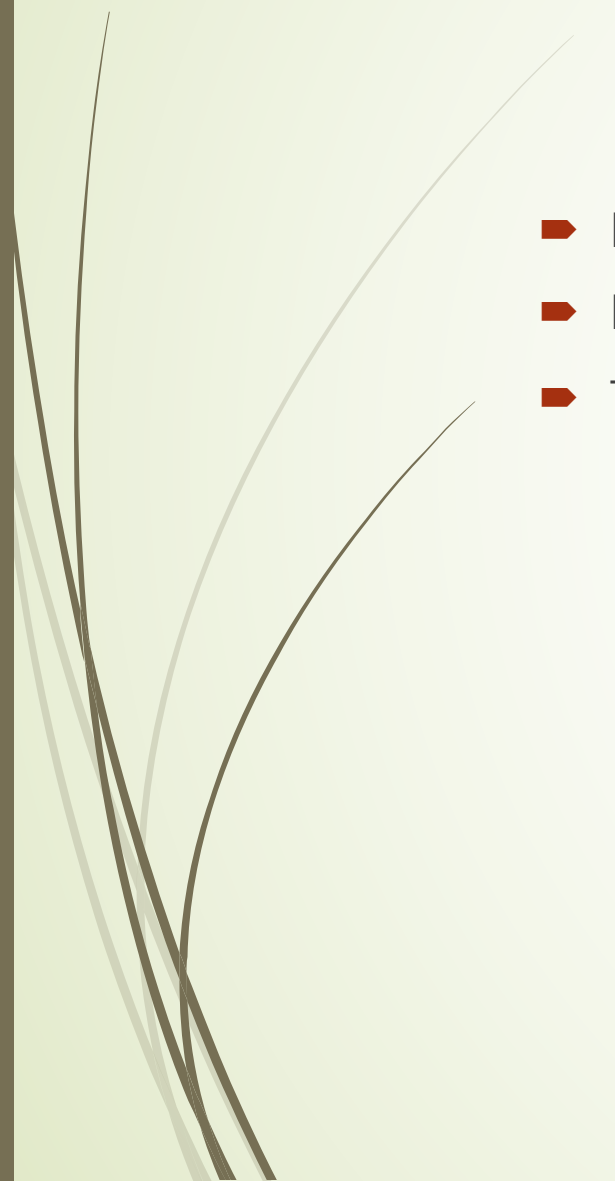
Revaskülarizasyon
ve
antikoagülasyon

Akut Bacak İskemisinde Tedavi

- Damar Cerrahi konsültasyonu
- Antikoagülasyon
- ASA (?)

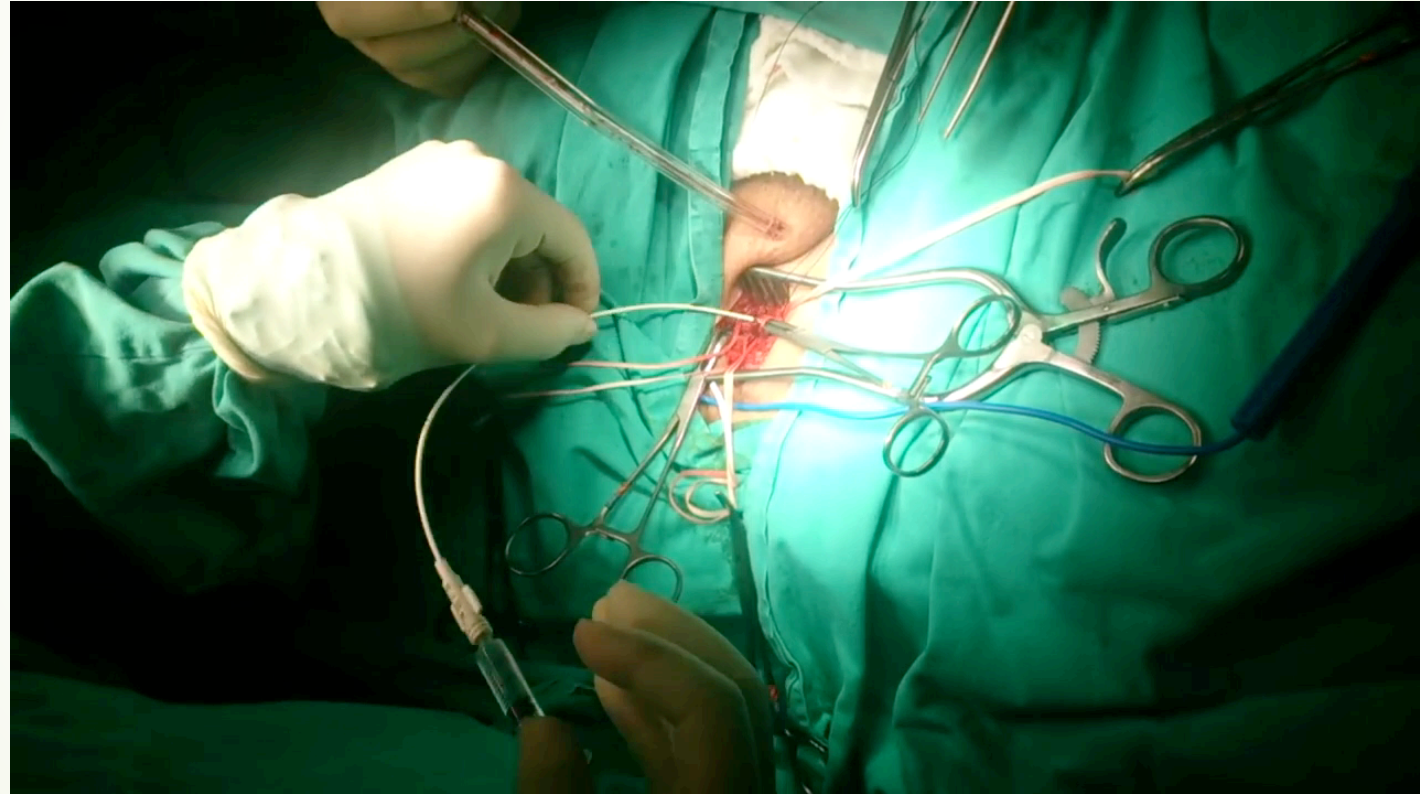
Acil Cerrahi Tedavi

- Embolektomi
 - Farmakomekanik trombektomi
 - Trombolitik tedavi
-

Acil Cerrahi Tedavi

Acil Cerrahi Tedavi

Teşekkür ederim...